Br. gen. inž. Antano Gustaičio REABILITACIJOS DOKUMENTAI

VŠĮ PLIENO SPARNAI

Slaptai
Egz. Nr. 1

SSSR PROKURATŪRA

VYRIAUSIOJI KARINĖ PROKURATŪRA

LIETUVOS SSR KGB PIRMININKUI
generolui-majorui

1989 m. lapkričio 30 d.
Nr. 3-5362-89 / 04715

drg. EISMUNTUI E. A.
Vilnius

Suderinus su SSSR KGB tardymo skyriaus vadovybe, siunčiame Gustaičio A.K. archyvinę baudžiamąją bylą patikrinimui.

Nagrinėjant šią bylą, nustatyta, kad Gustaitis A.K. per tardymus teigė apie savo ketinimus po sienos perėjimo vykdyti kovą su sovietine valdžia užsienio antisovietinės organizacijos sudėtyje, apie ką pranešė savo buvusiam adjutantui atsargos kapitonui Tindžiuliui, kuris prisidėjo prie nelegalaus sienos perėjimo (bylos lapas 45).

Tindžiulis Gustaičio byloje nebuvo apklausiamas ir jo parodymų byloje nėra. Nors jo parodymai turėtų svarbią reikšmę, t.y. Gustaitis nuteistas už Tėvynės išdavimą, už tai, kad ėjo per sieną su tikslu vykdyti priešišką veiklą SSSR.

Taip pat byloje yra Gustaičio parodymai, apie tai, kad jis bandė nelegaliai palikti Lietuvos SSR tam, jog galėtų gerai gyventi vakaruose.

Išsiaiškinimui tikrų Gustaičio ketinimų būtina atlikti tokius veiksmus:

- patikrinti ar Tindžiulis buvo traukiams baudžiamojon atsakomybėn;
- jei yra archyvinė byla apie Tindžiulį – gauti pažymą, kurioje turėtų atsispindėti Gustaičio ketinimai prieš pereinant sieną;
- patikrinti ar gyvas Tindžiulis šiuo metu ir esant galimybei gauti jo paaiškinimą minėtu klausimu.

Pagal nuosprendį Gustaitis per buvusį Lietuvos aviacijos majorą Šenbergą perdavė vokiečių žvalgybai duomenis apie aerodromų padėtį, o sienos perėjimą jam organizavo vokiečių nacionalistinės organizacijos „Kulturverband“ pirmininkas Kosmanas.

Dėl to būtina atitinkamuose archyvuose patikrinti ar priklausė Šenbergas ir Kosmanas Vokietijos specialiosioms tarnyboms.

Lietuvos SSR prokuroro pavedimu 1988 m. Lietuvos SSR KGB vykdė pagal šią bylą patikrinimą, bet minėti klausimai nebuvo kelti ir nagrinėti.

Kadangi šio patikrinimo duomenys pateikti lietuvių kalba, o kvalifikuoto vertėjo Vyriausioji karinė prokuratūra neturi, prašau Jus organizuoti vertimą.

Atlikus visus nurodytus veiksmus, archyvinę bylą su visais duomenimis prašau vėl atsiųsti į Vyriausiąją karinę prokuratūrą.

Priedas: slaptai, byla I tomas Nr. 10661/s, tik adresatui.

VYRIAUSIOJO KARINIO PROKURORO PADĖJĖJAS
justicijos pulkininkas

/parašas/ N.L.Anisimov (Н.Л. Анисимов)

drg. Lazarevičiui T.J.
/parašas/ XII/8

drg. V. Daugalui
/parašas/ 89. XII. 11.

drg. Marcinkevičiui J.V.
vykdymui /parašas/ 1989.12.11

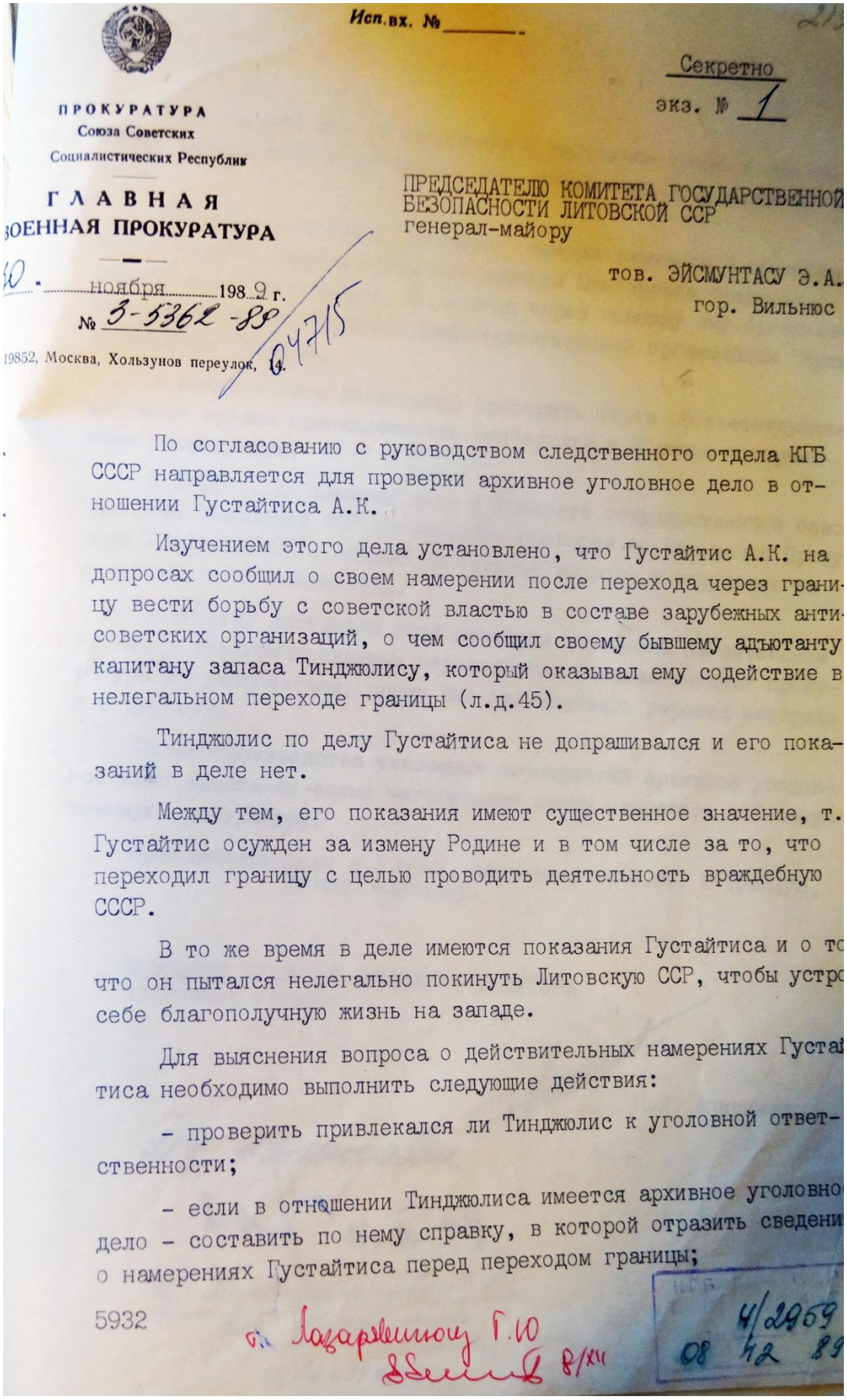

Исп. вх. №_____

Секретно

экз. № 1

ПРОКУРАТУРА
Союза Советских
Социалистических Республик

ГЛАВНАЯ
ВОЕННАЯ ПРОКУРАТУРА

30 ноября 1989 г.
№ 3-5362-89

19852, Москва, Хользунов переулок, 14.

04715

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ КОМИТЕТА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ЛИТОВСКОЙ ССР
генерал-майору

тов. ЭЙСМУНТАСУ Э.А.
гор. Вильнюс

По согласованию с руководством следственного отдела КГБ СССР направляется для проверки архивное уголовное дело в отношении Густайтиса А.К.

Изучением этого дела установлено, что Густайтис А.К. на допросах сообщил о своем намерении после перехода через границу вести борьбу с советской властью в составе зарубежных антисоветских организаций, о чем сообщил своему бывшему адъютанту капитану запаса Тинджюлису, который оказывал ему содействие в нелегальном переходе границы (л.д.45).

Тинджюлис по делу Густайтиса не допрашивался и его показаний в деле нет.

Между тем, его показания имеют существенное значение, т. Густайтис осужден за измену Родине и в том числе за то, что переходил границу с целью проводить деятельность враждебную СССР.

В то же время в деле имеются показания Густайтиса и о то что он пытался нелегально покинуть Литовскую ССР, чтобы устро себе благополучную жизнь на западе.

Для выяснения вопроса о действительных намерениях Густай тиса необходимо выполнить следующие действия:

- проверить привлекался ли Тинджюлис к уголовной ответственности;

- если в отношении Тинджюлиса имеется архивное уголовно дело - составить по нему справку, в которой отразить сведени о намерениях Густайтиса перед переходом границы;

5932

4/2959
08 42 89

[1]

[1] SSSR Vyriausiosios karinės prokuratūros raštas Lietuvos KGB, 1989 lapkričio 30 d., Maskva. Vilnius, LYA, f. K-1, ap. 58, b. 47818/3, l. 219

– проверить жив ли Тинджюлис в настоящее время и при наличии возможности получить от него объяснения по указанному вопросу.

Согласно приговору Густайтис передал германской разведке через бывшего майора литовской авиации Шенбергаса сведения о расположении аэродромов, а переход через границу ему организовал председатель немецкой националистической организации "Культурфербанд" Косман.

В связи с этим необходимо проверить через соответствующие архивные органы принадлежность Шенбергаса и Космана к германским спецслужбам.

В 1988 г. по данному делу в Комитете государственной безопасности Литовской ССР проводилась проверка по поручению Прокурора Литовской ССР, однако изложенные вопросы в поручении не ставились и не выяснялись.

Поскольку материалы этой проверки исполнены на литовском языке, а квалифицированным переводчиком Главная военная прокуратура не располагает, прошу Вас организовать перевод материалов проверки.

После производства указанных мероприятий архивное уголовное дело вместе со всеми материалами прошу направить в Главную военную прокуратуру.

Приложение: дело в I томе, секретно, от н.вх. № I066I/с, только адресату.

ПОМОЩНИК ГЛАВНОГО ВОЕННОГО ПРОКУРОРА
полковник юстиции

Н.Л. Анисимов

11. XII. 89.

11.12.1989.

[2]

[2] SSSR Vyriausiosios karinės prokuratūros raštas Lietuvos KGB, 1989 lapkričio 30 d., Maskva. Vilnius, LYA, f. K-1, ap. 58, b. 47818/3, l. 220